

*Kápolnásnyék Vörösmarty Mihály
vonatkozásában*

Vörösmarty Mihály lakóháza

Az egykori tiszttartói ház a XVIII. század második felében épült népies barokk stílusban. Ebben a házban lakott a költő Vörösmarty Mihály.

Vörösmarty Mihály 1800. december 1-jén Nyéken született. A reformkor kiemelkedő költője, a Szózat szerzője a régi tiszttartói lakásban látta meg a napvilágot. Ennek helyén 1802-ben épült a ma múzeumnak berendezett épület, amelyben a költő gyermekkorát töltötte. A költő 1853-ban visszatért a településre, földet bérelt és gazdálkodott 1855-ben bekövetkezett haláláig.

A kiállítás

A 70-es út mentén, Velence és Kápolnásnyék között félúton, egy tábla mutatja az utat a Vörösmarty Mihály Emlékmúzeumhoz. Ebben, a nagy kerttel övezett egykori gazdatiszti házban nevelkedett a magyar romantika egyik legjelentősebb alkotója, a Szózat költője. Az épület oldalán elhelyezett emléktábla szövege téves: Vörösmarty nem e falak között látta meg a napvilágot. A szülőház egyszerű vályogépület volt a mai faluban, nem maradt fenn. Ide a költő első életévében költözött a család. Itt töltötte gyermekéveit, ide járt haza a fehérvári gimnáziumból, később Pestről, apja 1817-ben bekövetkezett haláláig. Kápolnásnyéken egy harmadik ház is otthont adott Vörösmartynak. A szabadságharc bukása után ide húzódott vissza feleségével és gyermekeivel. Ma már ez az épület sem áll. Az egykori gazdatiszti házban 1950-ben, a költő születésének 150. évfordulóján nyílt meg a XIX. század első felének hangulatát idéző emlékkiállítás.

A kiállítás

A szobák berendezése, a bútorok, a tárgyak olyanok, amelyekhez hasonlók Vörösmarty hétköznapi világát alkották. Közülük mindenütt felirat emeli ki az eredeti relikviákat, amelyek a költő személyéhez vagy családjához kötődnek. Itt van Vörösmarty íróasztala és egy hatfiókos, intarziás komód, amely a család hagyatékából való. Értékes és érdekes darab az a kobaldek keretben apró pöttyökkel, virágokkal díszített tál, melynek hátoldalán a következő, tintával írott szöveg olvasható: "Ez a pecsenyéstál egykor Vörösmarty Mihályék háztartásában szolgált, tehát a nagy költőnek személyesen használt tulajdona volt. Mikor Vörösmarty Mihály 1855-ben mint már nagy beteg Pestre költözött, neje egyes apró holmikat eladott ..." A falakon a költő és Perczel Etelka portréja, metszetek Baróti Szabó Dávid, Berzsenyi Dániel, Czuczor Gergely, Virág Benedek és Széchenyi István arcképével. A dokumentumok között olvasható id. Vörösmarty Mihály levele, melyben szegénységi bizonyítványt kér a vármegyétől, hogy fia ösztöndíjban részesülhessen. Látható néhány lap a székesfehérvári gimnázium 1811/12. évi anyakönyvéből, és a II. grammatikai osztály névsora, tanulmányi rangsorban. A vitrinekben Vörösmarty munkái, közöttük a Székesfehérváron megjelent A bujdosók és a Csongor és Tünde. A múzeum előtt márvány talapzaton áll Vígh Tamás szobrászművész alkotása: Vörösmarty Mihály mellszobra.

A kiállítás

